

Politikk for åpen forskning ved USN

USN vil legge til rette for forskning som er inkluderende, transparent og åpent tilgjengelig. Vi ser på åpenhet som en mulighet til å dele kunnskap og innsikt, og som et middel til å bidra til demokratisk samfunnsutvikling, innovasjon og vitenskapelige fremskritt.

USN erkjenner at åpen forskning ikke bare handler om å offentliggjøre resultater, men også om å skape en kultur der forskere blir anerkjent for og føler seg komfortable med å dele, samarbeide og bygge videre på hverandres arbeid. Dette stimulerer til forskning av høy kvalitet, involverer ulike aktører i forskningsprosessen, bygger tillit og skaper betydningsfulle samfunnsmessige resultater.

Åpen forskning er grunnleggende for å nå USNs strategiske mål, fremme vitenskapelige fremskritt og møte samfunnets behov. Ved å implementere denne politikken vil USN gi sine forskere tilgang til nødvendige støttetjenester og ressurser for deling og gjenbruk av kunnskap.

USNs politikk for åpen forskning gjelder for følgende hovedområder: 1) Vitenskapelig publisering, kunstnerisk utviklingsarbeid og formidling; 2) Forskningsdata; 3) Forskning i samarbeid med samfunnet; samt 4) Transparent vurdering av forskere og forskning.

Politikkens fire hovedområder

Vitenskapelig publisering, kunstnerisk utviklingsarbeid og formidling

USN skal

- **Fremme åpne tilgangsmodeller.** For å sikre fri tilgang til kunnskap skal USN legge til rette for at vitenskapelige publikasjoner er åpent tilgjengelige.
- **Tilby nødvendig infrastruktur og ressurser.** USN skal tilby nødvendig infrastruktur og ressurser for å støtte åpen vitenskapelig publisering, kunstnerisk utviklingsarbeid og formidling. Vi skal støtte og oppfordre forskere til å dele forskningsprotokoller, preprints, publikasjoner og andre forskningsresultater.
- **Bidra til at kunstnerisk utviklingsarbeid blir tilgjengelig for publikum.** USN vil anerkjenne kunstneriske bidrag og bidra til tilgjengeliggjøring gjennom for eksempel utstillinger, forestillinger, opptredener og på digitale plattformer på lik linje med annen akademisk produksjon.
- **Stimulere til formidling.** USN skal legge til rette for at forskere kan formidle sin forskning til ulike målgrupper gjennom populærvitenskapelige artikler, arrangementer, offentlige foredrag eller andre relevante aktiviteter, for å fremme gjensidig kunnskapsutveksling.
- **Støtte mangfold i forskningskommunikasjon.** Vi erkjenner betydningen av å kommunisere forskningen bredt, både nasjonalt og internasjonalt, og vil støtte forskere i å formidle og publisere på flere målformer og tilpasse formidlingsmetoder til ulike målgrupper og kontekster.

Forskningsdata

USN skal

- **Legge til rette for oppfyllelse av FAIR-prinsippene.** FAIR innebærer å gjøre forskningsdata gjenfinnbare, tilgjengelige, samhandlende og gjenbrukbare. USN skal ha klare retningslinjer,

standarder og beste praksis som veileder forskere i å følge FAIR-prinsippene i behandlingen og delingen av forskningsdata.

- **Sikre god datahåndtering.** Vi vil legge til rette for god datahåndtering og bruk av internasjonalt anerkjente metadatastandarder for å sikre at forskningsdata er godt strukturert og dokumentert. Dette gjør det mulig for andre å finne, forstå og gjenbruke dataene, samt replisere studier.
- **Ha klare rutiner angående tilgjengeliggjøring av forskningsdata.** Dette innebærer å vurdere om forskningsdata kan og bør deles, fastsette passende tilgangsnivåer og anvende lisenser eller avtaler som fremmer gjenbruk av dataene når deling er mulig.
- **Tilby gode løsninger for lagring av forskningsdata.** USN skal ha en trygg infrastruktur for lagring, sikring og tilgjengeliggjøring av forskningsdata i samsvar med FAIR-prinsippene.
- **Fremme standarder og interoperabilitet.** Vi vil samarbeide med relevante fagfellesskap og organisasjoner for å fremme standarder for forskningsdata tilpasset ulike fagområder. Dette vil bidra til å gjøre det enklere å dele og gjenbruke forskningsdata.

Forskning i samarbeid med samfunnet

USN skal

- **Tilrettelegge for forskningsdeltakelse fra samfunnet.** Vi vil legge til rette for forskningsdeltakelse fra samfunnet, for eksempel gjennom deltakende forskning, brukermedvirkning og samskaping - når det er faglig relevant. Å inkludere personer fra ulike grupper utenfor akademia kan bidra til ny kunnskap og innsikt, samt økt relevans og legitimitet.
- **Bidra til å utvikle partnerskap med interessenter utenfor akademia.** Vi vil oppmuntre til samarbeid med ulike interessenter som næringsliv, offentlige institusjoner, ideelle organisasjoner og lokalsamfunn. Gjennom etablering av ulike partnerskap kan vi utveksle kunnskap, ressurser og ekspertise for å løse felles utfordringer og skape samfunnsmessig nytte.
- **Stimulere til kunnskapsoverføring gjennom brukerinvolvering.** Dette kan skje gjennom for eksempel arbeidsverksteder, dialogmøter, opplæring og andre former for kunnskapsutveksling.
- **Bidra til demokratisk og bærekraftig utvikling.** Gjennom forskning i samarbeid med samfunnet kan vi på konstruktive og kreative måter adressere komplekse samfunnsutfordringer.

Transparent vurdering av forskere og forskning

USN skal

- **Benytte tydelige og transparente evalueringskriterier i tråd med nasjonale og internasjonale standarder.** Dette innebærer at man skal vurdere bredden i kompetanse og resultater, som for eksempel vitenskapelig publisering, fagfellevurdering, kunstnerisk utviklingsarbeid, god håndtering av forskningsdata, forskning i samarbeid med samfunnet og formidlingsaktiviteter. Åpen forskning skal vektas positivt.
- **Implementere åpenhet i interne vurderingssystemer.** Vi vil fremme åpenhet i evalueringsystemene ved å sikre at prosesser og kriterier er transparente, dokumenterte og tilgjengelige for alle involverte parter. Dette inkluderer å oppfordre til åpne paneler, offentliggjøring av evalueringsrapporter og muligheter for forskere til å gi tilbakemeldinger på evalueringer.

- **Fremme helhetlig og kvalitativ evaluering.** Vi erkjenner at kvantitative indikatorer har begrensninger og potensielle skjevheter, og vil derfor bruke forskningsindikatorer og annen metrikk som supplement til, og ikke som erstatning for, helhetlig og kvalitativ evaluering.
- **Fremme fagfellevurdering og eksterne evaluatore som sentrale elementer i USNs interne vurdering av enheter og satsninger.** Ved å inkludere uavhengige eksperter sikrer vi en bredere vurdering og bidrar til å bygge tillit til vurderingssystemene.
- **Vektlegge åpen forskning i forskerutvikling og karriereveiledning.** Dette inkluderer å tilby mentorordninger, planer for faglig utvikling, og karriereveiledning som inkluderer alle sider ved åpen forskning.

Gjennomgående prinsipper

Disse gjennomgående prinsippene bidrar til å skape en enhetlig tilnærming til åpen forskning på tvers av de fire hovedområdene i politikken.

Forskning av høy kvalitet

- USN skal legge til rette for kvalitet, nyskaping og forskningsutvikling.
- Ved å legge til rette for et stimulerende og inkluderende forskningsmiljø, bidrar vi til å drive frem banebrytende forskning og oppnå betydelige samfunnsmessige resultater.

Akademisk frihet

- Akademisk frihet sikrer en åpen og kritisk forskningskultur som legger grunnlaget for kunnskapsutvikling og meningsbrytning på tvers av ulike disipliner og perspektiver.
- Prinsippet om akademisk frihet garanterer forskere retten til å utforske, formidle og utfordre etablerte ideer uten frykt for represalier eller politisk innblanding.

Forskningsetikk

- Forskningsetikk er et sett med grunnleggende normer som sikrer at forskning gjennomføres på en etisk forsvarlig måte, og at forskere tar hensyn til menneskers rettigheter, personvern, samtykke, konfidensialitet og rettferdig behandling av forskningsdeltakere.
- Forskningsetikk er en forutsetning for åpen forskning. Det sikrer integritet, konfidensialitet og respekt for forskningsdeltakere, og skaper tillit i forskningsprosessen.

Forholdsmessighet

- Vi vil sikre at ressursbruken i arbeidet for åpen forskning er forholdsmessig og proporsjonal.
- Forholdsmessighet må vurderes i lys av fagområde, type studie og formålet med forskningen.

Informasjon og opplæring

- USN vil tilby informasjon og ressurser om åpen forskning, herunder retningslinjer, verktøy og beste praksis, for å øke bevisstheten og kunnskapen blant forskere og studenter.
- USN vil tilby opplæring og kompetanseutviklingstiltak knyttet til åpen forskning for å styrke forskernes ferdigheter og forståelse.

Denne politikken for åpen forskning ved USN er utformet for å fremme åpenhet, tilgang på forskningsresultater og samarbeid med samfunnet i forskningsprosessen. USN oppfordrer alle våre forskere til å forholde seg aktivt til denne politikken og bidra til å skape en forskningskultur som er åpen, inkluderende og transparent, og som genererer forskning av høy kvalitet.